

جشنواره‌های علمی - آموزشی جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به خانه ریاضیات کرمان تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل انجام فعالیت‌های ترویجی و آموزشی در حوزه دانش آموزی، برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌ها و اجرای جشنواره‌های علمی - آموزشی در مدارس تهران جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به پژوهشسرای ابن سینا تقدیم می‌کند.

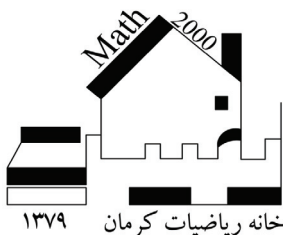
• هیأت داوران به دلیل سال‌ها فعالیت ترویجی و آموزشی در عرصه تاریخ علم و به ویژه تأسیس موزه تاریخ علم اردبیل و کوشش برای ارائه درکی درست از تاریخ علم جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به آقای محمد انوار تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل سال‌ها خدمت صادقانه در حوزه آموزش دانش آموزان مناطق عشایری جایزه بهمن بیگی (جایزه معلمان مروج مناطق محروم) سال ۱۳۹۵ را به آقای عباس رضائیان کوچی تقدیم می‌کند.

اهدای جایزه «ترویج علم»

به خانه ریاضیات کرمان

نسیبه انجم‌شعاع*

خانه ریاضیات کرمان موفق به دریافت جایزه ترویج علم سال ۹۵ گردید. هفدهمین جایزه ترویج علم، از سوی هیأت داوران کمیته جایزه ترویج علم ایران به دلیل انجام فعالیت‌های ترویجی و آموزشی در زمینه ریاضیات از طریق برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌ها و اجرای جشنواره‌های علمی - آموزشی روز پنجشنبه ۲۰ آبان ماه ۹۵ به این مؤسسه اهدا شد.

کمیته جایزه ترویج علم ایران به استناد مصوبه ۱۳۸۱/۵/۲۰ هیأت مدیره انجمن ترویج علم ایران، به منظور قدردانی از کوشش‌های مروجین علم و تشویق عموم به فعالیت و زمینه‌سازی

امتیازاتی در نظر گرفت و قاعده بازی نامبارک «منتشر کن تا زنده بمانی» را پذیرفت، یا چشم امید به فضاهای کمتر اداری بیرون از دانشگاه داشت و ترویج علم را در قالب نهادها و فعالیت‌های مدنی پیش بُرد؟ این‌ها پرسش‌هایی است که انجمن ترویج علم ایران و همه کسانی که به فعالیت‌های ترویجی علاقه دارند باید بدان بیندیشند و برایش پاسخ‌هایی قانع‌کننده بیابند. اما در این میانه هنوز شعله‌هایی می‌درخشد و چراغ‌های امیدی روشن است. هنوز هستند کسانی که فارغ از نظام نامه‌های خشک و رسمی از حیرت کردن در مقابل طبیعت و یاد گرفتن رازهای آن لذت می‌برند. هستند معلمان، آموزگاران، فعالان، خیران، روزنامه‌نگاران و نهادهایی که صرف‌نظر از وظایف اداری و سازمانی خود برای ترویج علم ارزش قائل اند. هنوز نگاه‌های کنجکاو و خیره دانش‌آموزانی که از نمایشگاه‌های علمی بازدید می‌کنند نور این امید را در دل ما زنده نگه می‌دارد که شاید ریشه نهال نازک علم در آب باشد، و شاید هنوز بتوان از لذت علم‌ورزی و علم‌آموزی دفاع کرد.

هیأت مدیره انجمن ترویج علم ایران با افتخار اعلام می‌کند که تنوع و حجم فعالیت‌های ترویجی انجام شده در کشور بیش از آن است که جایزه ترویج علم بتواند انعکاس منصفانه همه آن فعالیت‌ها باشد. با این حال، بر اساس بررسی‌ها و داوری‌های هیأت داوران و پس از طرح سوابق فعالیت‌های کاندیدها در هیأت مدیره، جوایز هفدهمین دوره جایزه ترویج علم ایران در سال ۱۳۹۵ به افراد و نهادهای زیر اهدا می‌شود:

• هیأت داوران به دلیل یک عمر فعالیت و تلاش بی‌وقفه، مسئولانه، هدفمند، همه‌جانبه، انسانی و اخلاقی در حوزه‌های دانشگاهی و عمومی در راستای بسط علم جامعه‌شناسی و همچنین تعهد به تداوم کار علمی و ترویجی، جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به آقای دکتر محمدامین قانع‌راد تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل فعالیت‌های گسترده و پیگیر در تلویزیون و دیگر رسانه‌های ارتباط جمعی با هدف معرفی علم به زبان ساده به عموم مردم و تلاش‌های بی‌وقفه و مسئولانه برای تولید برنامه‌هایی جذاب و اطلاع‌بخش در زمینه علوم، جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به آقای سیاوش صفاریان پور تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل بیش از سی سال تدریس، پژوهش و تلاش در حوزه‌های دانشگاهی و عمومی برای بسط علوم زیستی و مقولات زیست محیطی در استان‌های مختلف کشور جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به آقای هنریک مجنونیان تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل انجام فعالیت‌های نوآورانه و ترویجی به ویژه در زمینه همگانی‌سازی نجوم از طریق رسانه‌های مختلف از جمله نشریات علمی و ترویجی، برنامه‌های تلویزیونی و فعالیت‌های آموزشی جایزه ترویج علم سال ۱۳۹۵ را به آقای اسدالله قمری‌نژاد تقدیم می‌کند.

• هیأت داوران به دلیل انجام فعالیت‌های ترویجی و آموزشی در زمینه ریاضیات از طریق برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌ها و اجرای

بیانیه شاخه‌های فیزیک و ریاضی فرهنگستان علوم

جمهوری اسلامی ایران - اسفند ۱۳۹۵

پژوهش در علوم پایه، بایدها و نبایدها

دانش از مهم‌ترین دستاوردها و میراث بزرگ بشری است. دانش از طرفی نتیجه کنجکاوی فردی، یکی از شاخصه‌های بارز بشری برای درک پدیده‌ها، و از سویی یک نهاد مهم اجتماعی و پاسخگوی بسیاری از نیازهای زندگی امروزی با پیچیدگی‌های روزافزون آن است. چرخه دانش مشتمل بر طرح پرسش، گردآوری دانسته‌های مربوط و اطلاعات موردنیاز، تحلیل مسائل در پرتو این دانسته‌ها و پالایش داده‌ها، ایده‌پردازی و ارائه نظریه و راهکار برای حل مسائل و سرانجام سنجش راه حل مستخرج از ایده و نظریه در مقام عمل و آزمایش است. اگر نظریه‌ای از این مراحل سربلند بیرون آمد و مرحله تکوین را پشت سر گذاشت، دانشمندان وارد مرحله تدوین آن می‌شوند و با پالایش و پیرایش آن را به مجموعه دانش بشری می‌افزایند. حل هر مسأله به نوبه خود به پرسش‌های دیگری می‌انجامد و چرخه دانش سلسله‌وار ادامه می‌یابد.

چرخه دانش، اجتماع مراحل تکوین و تدوین علوم است و پژوهش دربرگیرنده همه مراحل تکوین نظریه‌های علمی است. پژوهش در علوم به مجموعه تلاش‌ها در جهت پاسخگویی به مسائل مختلف در چارچوب چرخه دانش گفته می‌شود و نتیجه آن پیشبرد علوم و مرزهای دانش و یا تولید فناوری و خدمات است. از آنجا که مسائل در سطح ملی یا فراملی مطرح می‌شوند و مسائل ملی نیز معمولاً مشترکات زیادی با کشورهای مختلف دارند، پژوهش در علوم پایه و نتایج آن نوعاً فراملی هستند. از ویژگی‌های بارز در پژوهش، به خصوص در رشته‌های علوم پایه، بین‌المللی بودن آن است که تعامل و تبادل علمی مستمر با پژوهشگران از ملل مختلف را می‌طلبد.

انجام یک پژوهش علمی موفق نیازمند تبیین و درک درست از مسائل مطرح است که خود مستلزم کاوش و گردآوری در مجموعه دانسته‌های مربوط است. ایده‌پردازی بدون درک عمیق از مسأله و تسلط بر مجموعه دانش موجود و مربوط، نتیجه‌ای جز نظریه‌های خام و غیرقابل اعتنا نخواهد داشت. پژوهش با نظریه و راه حل آغاز نمی‌شود بلکه قرار است به آن بیانجامد.

چرخه دانش قدمتی بیش از سه سده دارد و تمرین و تکرار این چرخه به شکل‌گیری فرهنگ علمی و فرهنگ پژوهشی انجامیده است. این فرهنگ هر چند در مراکز علمی و دانشگاهی بیشتر نمود و بروز دارد، منحصر به این‌ها نیست و در واقع بخشی از فرهنگ عمومی جوامع محسوب می‌شود و از آن نیز تأثیر می‌پذیرد. بخشی از فرهنگ علمی، نظام ارزشگذاری است که اخلاق علمی - پژوهشی

برای ارتقای بینش و تفکر علمی در جامعه، هر ساله مراسم جایزه ترویج علم را برگزار و از افراد یا سازمان‌هایی که بهترین و مؤثرترین فعالیت‌ها را برای همگانی کردن علم، گسترش اندیشه و فرهنگ علمی در ایران و کاربرد علم در هریک از سطوح زندگی اجتماعی انجام داده‌اند، تقدیر می‌کند. جایزه ترویج علم اصولاً مبنای تشویقی دارد و نوعی ارج نهادن به فعالیت‌های ترویجی است و بیشتر جنبه معنوی آن حائز اهمیت است. قدمت جایزه انجمن ترویج علم از انجمن بیشتر است؛ در واقع جایزه یکی از عوامل مؤثر در شکل‌گیری انجمن ترویج علم ایران است. در همین راستا خانه ریاضیات کرمان موفق به دریافت جایزه ترویج علم سال ۹۵ گردیده است و این نکته از این جهت حائز اهمیت است که خانه ریاضیات کرمان به عنوان اولین برنده جایزه ترویج علم ایران از استان کرمان، این جایزه را دریافت نمود.

خانه ریاضیات کرمان در سال ۱۳۷۹ همزمان با سال جهانی ریاضیات با پیگیری‌های دکتر مهدی رجبعلی‌پور و همسرشان مرحوم خانم بتول باقری یکی از دبیران پیشکسوت ریاضی در شهر کرمان شکل گرفت. این خانه، اساسی‌ترین هدف خویش را عمومی کردن ریاضیات در سطح جامعه قرار داده است. در این خانه، تلاش می‌شود تا ذهنیت خشک و غیر ملموسی که عموم مردم از ریاضیات دارند تغییر پیدا کند و تنوع و گستردگی‌های ریاضیات را تا آنجا که امکان دارد به‌طور عینی و شهودی به عموم مردم آموزش دهد. آنچه خانه ریاضیات را از سایر نهادها و مؤسسات مشابه متمایز می‌کند، فعالیت‌های عام‌المنفعه در جهت عمومی کردن ریاضیات است، که مخاطبانی از سنین مختلف را به خود جذب نموده است. در این راستا، خانه ریاضیات فعالیت‌های گسترده‌ای انجام داده است. کارگاه‌های آموزشی در سطح مدارس، کارگاه‌های مربیان خلاق ریاضی، کلاس‌های آموزشی، جشنواره‌های دهه ریاضیات، جشنواره‌های ریاضی، لیگ‌های بازی و اندیشه، کافه بازی، جشن‌های روز ریاضی، جلسات هفتگی زیبایی‌های ریاضیات، سخنرانی‌های عمومی، شرکت در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها، شرکت در مسابقات طراحی بازی، برگزاری مسابقات تورنمنت شهرهای روسیه و A لیمپپاد هلند، برگزاری دوره مدرسه تابستانی خلاقیت، برگزاری کارگاه‌های آموزشی مفاهیم ریاضی، هندسه کاربردی، اوریگامی، ساخت احجام هندسی، کدگذاری و ... همگی از جمله فعالیت‌هایی هستند که عموم مردم در آن‌ها شرکت می‌کنند و حتی به ادعای بسیاری از شرکت‌کنندگان، لذت ریاضی را پس از سال‌های جدایی از مدرسه و دانشگاه در فضای آرام و بدون اضطراب چشیده‌اند.

* خانه ریاضیات کرمان